

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
ІНСТИТУТ ВІНОГРАДАРСТВА І ВІНОРОБСТВА ім. В.С. ТАЇРОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННЦ ІВіВ

ім. В.С. Таїрова НААН

В.В. Власов
В.В. Власов

ПОЛОЖЕННЯ

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ ЗДОБУВАЧІВ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ
НАЦІОНАЛЬНОГО НАУКОВОГО ЦЕНТРУ ІНСТИТУТУ
ВІНОГРАДАРСТВА І ВІНОРОБСТВА ім. В.С. ТАЇРОВА**

УХВАЛЕНО

Вчена рада ННЦ ІВіВ ім. В.С. Таїрова

Протокол № 2 від 22 02 2019 року

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Педагогічна практика є невід'ємною складовою освітньо-наукової програми «Виноградарство» (далі - ОНП) підготовки доктора філософії в Національному науковому центрі Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова НААН (далі- Інститут).

1.2. Даним Положенням про педагогічну практику аспірантів національного наукового центру інституту виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова (далі – Положення) регулюються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків навчально-педагогічної практики аспірантів.

1.3. Педагогічна практика є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки доктора філософії і визначальним етапом практичної підготовки аспіранта до науково-педагогічної діяльності.

1.4. Дане Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Статуту та інших нормативно-правових документів Інституту.

1.4. Організатором педагогічної практики аспіранта є науковий керівник, за яким закріплено аспіранта.

1.5. Базою для проходження навчально-педагогічної практики є кафедра садівництва, виноградарства, біології та хімії ОДАУ, з якою укладено відповідні угоди про співпрацю. Крім того, аспірант може пройти практику на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших вищих навчальних закладів.

2. МЕТА ЗАВДАННЯ ТА ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Метою навчально-педагогічної практики аспірантів є набуття навичок та вмінь викладацької та навчально-методичної роботи.

2.2. В процесі проходження навчально-педагогічної практики аспіранти повинні опанувати і знати:

- організацію освітнього і виховного процесу у вищому навчальному або фаховому закладі;
- структуру та зміст викладацької діяльності;
- методику підготовки і проведення лекцій, лабораторно-практичних, семінарських та інших видів занять, організації самостійної та індивідуальної роботи студентів.
- основи педагогіки вищої школи;
- основи навчально-методичної діяльності у вищих навчальних закладах;
- психологічні аспекти навчання та творчої діяльності.

2.3. Під час навчально-педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти такими компетенціями:

- структурування та перетворення наукових знань в навчальний матеріал;
- систематизації навчальних та організаційно-виховних задач;
- методами та засобами інтерактивного навчання, складання ситуаційних

задач, тестових завдань;

- застосування новітніх освітніх технологій;
- уміти розробляти робочі програми фахових навчальних дисциплін;
- визначати структурні елементи лекційного, семінарського заняття відповідно встановленій меті;
- розробляти методичні матеріали для всіх видів навчальної роботи;
- оформляти документацію щодо планування та результатів викладацької діяльності.

2.4. В процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути розвинуті вміння сформулювати навчально-виховну мету, адекватного вибору типу і виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів: діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

2.5. В ході відвідування занять викладачів відповідних дисциплін, аспіранти повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

3. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ АСПІРАНТІВ:

- закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання в аспірантурі;
- застосування та поглиблення фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики;
- набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять у закладах вищої освіти;
- інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності практикантів; розвиток професійно-педагогічних здібностей;
- опанування різними видами педагогічної комунікації зі здобувачами вищої освіти, вибирати і конструювати зміст, форми, методи і засоби виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи тощо

4. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

4.1. Загальне керівництво навчально-педагогічною практикою та науково-методичне консультування здійснює науковий керівник аспіранта.

4.2. Загальний обсяг навчально-педагогічної практики складає 4 кредити ЄКТС у другому – шостому семестрі навчання, у тому числі:

- 80 % навчально-педагогічної практики складає навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультації, керівництво різними видами діяльності студентів, в

т.ч. науковою);

- 20 % загального часу навчально-педагогічної практики відводиться на аудиторне навантаження (проведення лабораторно-практичних занять).

4.3. Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, затверджуються науковим керівником, завідувачем кафедри, до якої прикріплений аспірант.

4.4. Відділи, у яких здійснюється підготовка здобувачів освітньо-наукового ступеня щорічно подають плани проходження педагогічної практики аспірантів до відділу аспірантури (вересень).

5. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

5.1. За підсумками проходження навчально-педагогічної практики аспірант щорічно представляє до відділу аспірантури:

- загальний звіт про проходження практики (ПІБ аспіранта, спеціальність, кафедра, ПІБ наукового керівника, період проходження, загальний обсяг годин; сітка занять (дати проведення, академічна група, тема, вид занять), підписаний завідувачем кафедри;

- відгук наукового керівника про проходження практики.

5.2. Аспіранти, які проводять заняття за трудовою угодою в межах Університету звільняються від навчально-педагогічної практики, та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації.

5.3. Аспіранти мають право проходити навчально-педагогічну практику в інших вищих навчальних закладах України та за кордоном, з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики.

5.4. Зазначена документація зберігається в індивідуальному плані аспіранта і розглядається під час атестації.

6. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ АСПІРАНТА

6.1. Аспірант спільно із науковим керівником обирає строки проходження практики на одному із курсів навчання в аспірантурі, (але не раніше другого курсу), залежно від рівня педагогічної та наукової підготовки, плану роботи над дисертаційним дослідженням та ін.

6.2. Аспірант має право з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри, вносити пропозиції з удосконалення організації навчально-педагогічної практики.

6.3. Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних фахівців закладу освіти з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом.

6.4. Аспірант виконує всі види робіт, передбачені програмою навчально-педагогічної практики, ретельно готується до кожного заняття.

6.5. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку

Університету в якому проходить практику, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, аспірант може бути відсторонений від проходження практики.

6.6. Аспірант відсторонений від практики, або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план і згідно Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету міністрів від 23 березня 2016 р. підлягає відрахуванню.

6.7. Аспірант повинен протягом 10 робочих днів після закінчення практики надати звітну документацію у відділ підготовки наукових кадрів Інституту (Згідно додатку).

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА (куратора навчально-педагогічної практики)

7.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений даний аспірант.

7.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;
- затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- добирає тематику занять та навчальні групи для проведення навчально-педагогічної практики;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готує відгук на звіт аспіранта про проходження практики

8. БАЗИ ПРАКТИКИ

8.1. Практика аспірантів проводиться на базах, які відповідають меті, завданням, змісту практики, а також вимогам навчальних планів.

8.2. Базами практики є заклади вищої освіти, які мають необхідні умови для проведення практики.

8.3. З базами практики (ЗВО) укладаються договори на її проведення. При наявності договорів про співпрацю з ЗВО у сфері навчально-методичної, науково-дослідної, організаційної, інформаційної, експертної та іншої діяльності в галузі садівництва окремі договори можуть не укладатися.

8.4. Аспіранти можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики, тоді Інститут формує лист-направлення про проходження на

практику до бази практики.

8.5. На базах практики необхідно забезпечити навчально-методичні, санітарно-гігієнічні умови проведення практики, побутові та культурні потреби аспірантів-практикантів.

9. КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

9.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача сектору підготовки наукових кадрів.

9.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням програми практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики. Затверджує індивідуальний план навчально-педагогічної практики аспіранта. Надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії з кафедрою установи партнера. Контролює роботу аспіранта-практиканта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики.

9.3. Завідуючий сектору з підготовки наукових кадрів Інституту знайомить аспірантів з цим Положенням та звітною документацією та здійснює облік проходження практики аспірантами Інституту.

10. ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (ECTS)

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ННЦ ІВіВ ім. В.С. Таїрова	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
A	90-100	зараховано	<ul style="list-style-type: none"> - досягнуто усіх цілей педагогічної практики відповідно до індивідуального плану її проходження; - проявлено в роботі самостійність, креативність та педагогічну майстерність; - отримано схвальний відгук-характеристику від керівника практики
B	80-89		<ul style="list-style-type: none"> - досягнуто усіх цілей педагогічної практики відповідно до індивідуального плану її проходження; - проявлено в роботі самостійність та педагогічну майстерність; - отримано схвальний відгук-характеристику від керівника практики
C	70-79		<ul style="list-style-type: none"> - досягнуто більшості цілей педагогічної практики відповідно до індивідуального плану її проходження; - проявлено в роботі самостійність та педагогічну майстерність; - отримано позитивний відгук-характеристику від керівника практики
D	66-69		<ul style="list-style-type: none"> - досягнуто більшості цілей педагогічної практики відповідно до індивідуального плану її проходження; - отримано задовільний відгук-характеристику від керівника практики
E	60-65		<ul style="list-style-type: none"> - досягнуто більшості цілей педагогічної практики відповідно до індивідуального плану її проходження; - отримано задовільний відгук-характеристику від керівника практики
FX	21-59	не зараховано	<ul style="list-style-type: none"> - цілей педагогічної практики відповідно до індивідуального плану її проходження досягнуто частково; - отримано незадовільний відгук-характеристику від керівника практики
F	0-20		<ul style="list-style-type: none"> - цілей педагогічної практики відповідно до індивідуального плану її проходження не досягнуто; - отримано незадовільний відгук-характеристику від керівника практики

ДОДАТОК

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
ІНСТИТУТ ВІНОГРАДАРСТВА І ВІНОРОБСТВА ім. В.Є. ТАЇРОВА**

**ЗВІТ
з педагогічної практики аспіранта**

(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник _____ (підпис)
(прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри _____ (підпис)
(прізвище, ініціали)

Декан факультету _____ (підпис)
(прізвище, ініціали)

Науковий керівник: П.І.Б. (посада)

Період проходження: з день/місяць до день/місяць рік

Загальний обсяг годин:

План проходження практики

Зміст роботи	День, дата				
	1	2	3	4	5
Перший тиждень					
Складання індивідуального плану стажування					
Знайомство з організацією навчально-виховного процесу кафедри					
Відвідування аудиторних занять викладачів кафедри					
Відвідування аудиторних занять викладачів університету					
Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка					
Самостійне проведення навчальних занять					
Другий тиждень					
Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка					
Самостійне проведення навчальних занять					
Участь в оцінюванні якості різних видів робіт слухачів та студентів					
Індивідуальна робота зі слухачами та студентами					
Третій тиждень					
Підготовка звіту про педагогічну практику					

Стислий опис змісту педагогічної практики

1. Знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищій школі.
2. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.
3. Розробка змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.
4. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (лекцій, семінарів, практичних занять), самоаналіз.

Сітка проведених занять

Дата і час проведення	Академічна група	Тема заняття	Вид занять

5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт слухачів та студентів.
6. Індивідуальна робота зі слухачами та студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.

Дата _____

Підпис _____